

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry for Human Rights and Refugees

Broj: 01-07-4-283-3/23
Sarajevo, 07.03.2023. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO:		21-03-2023	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-	50-1-	334	28

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
Predstavnički dom
n/r gđin Denis Zvizdić, predsjedavajući doma

Klub poslanika SDP BiH
n/r gđin Saša Magazinović, poslanik

P R E D M E T: Poslaničko pitanje, poslanik Saša Magazinović; odgovor, dostavlja se

Poštovani,

Dana 10. februara 2023. godine, poslanik Kluba poslanika SDP BiH, gđina Saša Magazinović je u pisanoj formi postavio pitanje gđinu Sevlidu Hurtić, a koje glasi:

"Da li imate namjeru povesti računa o postojanju neprimjerenih i diskriminatorskih termina u zakonskim i podzakonskim aktima, te inicirati da se ovi termini izmjene?"

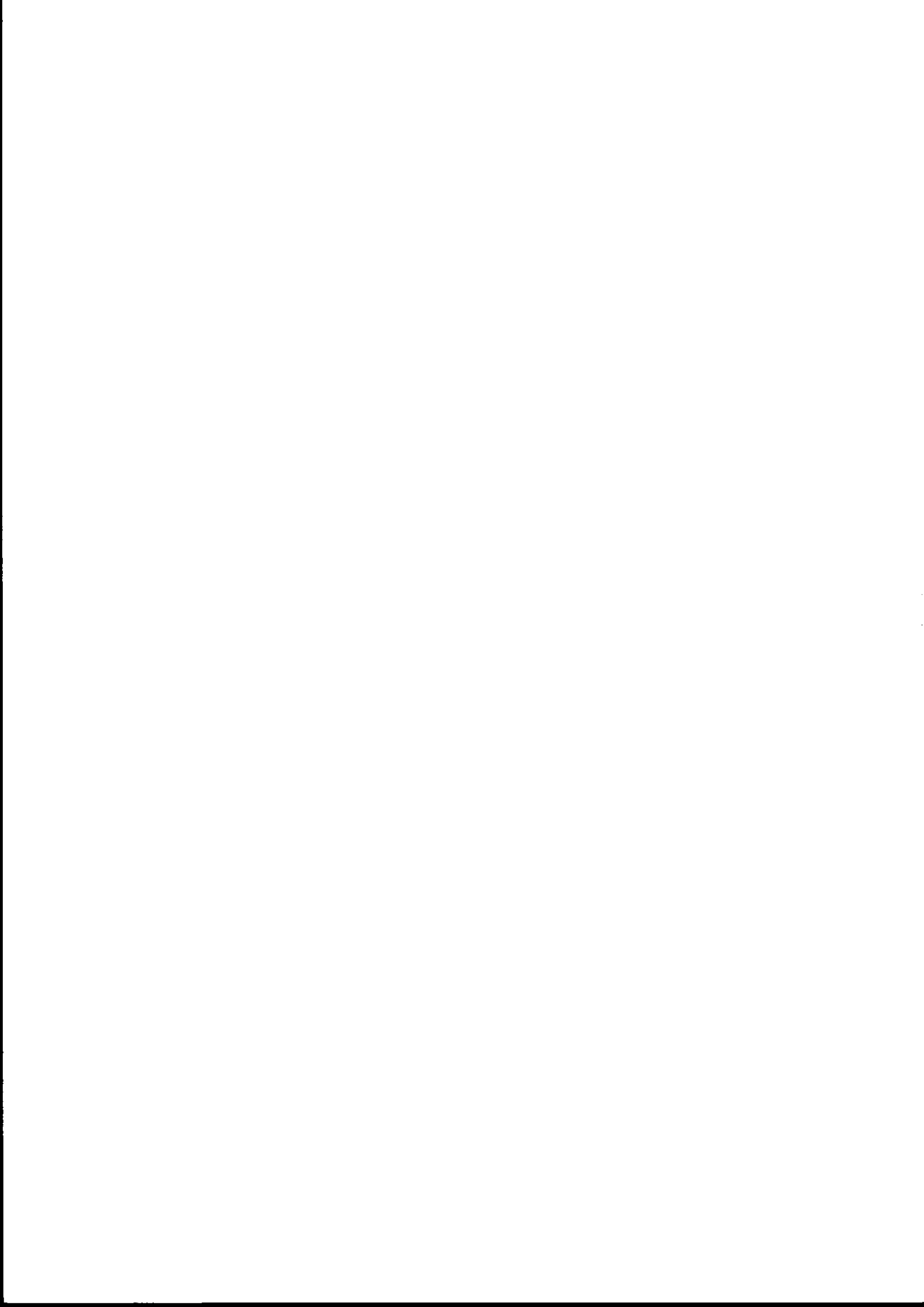
U pisanoj formi dostavljamo naš odgovor.

S poštovanjem,

Co. Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH

Način otpreme: kurir

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry for Human Rights and Refugees

Broj: 01-07-4-283-2/23
Sarajevo, 07.03.2023. godine

ODGOVOR NA POSLANIČKO PITANJE

Gđin Saša Magazinović, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, 10.2.2023. godine, uputio je ministru Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, gđinu Sevlidu Hurtić poslaničko pitanje u pisanoj formi:

"Da li imate namjeru povesti računa o postojanju neprimjerenih i diskriminatornih termina u zakonskim i podzakonskim aktima, te inicirati da se ovi termini izmjene?"

U obrazloženju poslaničkog pitanja se navodi:

„Zakonom o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini u članu 207. (Službeni glasnik BiH. Br. 58/15) propisani su slučajevi oslobađanja od plaćanja izvoznih i uvoznih dadžbina. Stav 27. ovog člana propisuje oslobađanje od uvoznih dadžbina za putničke automobile za osobe sa invaliditetom. U ovom stavu se koristi formulacija „teži oblik retardiranosti“:

U Odluci o uslovima i postupku ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja uvoznih i izvoznih dadžbina (Službeni glasnik BiH br. 24/18) u članu 60., stav 1. tačka b. se također koristi formulacija „teži oblik retardiranosti“.

Budući da se u ovorn primjeru, a sigurno ih u našem zakonodavstvu ima još, radi o neprimjerenom terminu koji već duže vrijeme nije u upotrebi, kao i terminu koji je zastario i smatra se diskriminatornim, postavljam gore navedeno pitanje.“

Na postavljeno pitanje, ministar za ljudska prava i izbjeglice BiH daje sledeći

ODGOVOR

Bosna i Hercegovina je ratifikovala UN Konvenciju o pravima osoba sa invaliditetom i Opcioni protokol ¹ i ista je stupila na snagu 11.04.2010. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH prati provođenje iste u Bosni i Hercegovini i to kroz prikupljanje informacija i izradu izvještaja koji se upućuju UN Komitetu za prava osoba sa invaliditetom. Do sada je Bosna i Hercegovina podnijela dva izvještaja, a to su „Izveštaj o provođenju konvencije Ujedinjenih nacija o pravima osoba sa invaliditetom u Bosni i Hercegovini“ i „Drugi i treći periodični izvještaj o provođenju Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom u Bosni i Hercegovini i Prilog uz Izvještaj“².

U skladu sa članom 33. UN Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom utvrđena obaveza država članica da uspostave mehanizam koordinacije unutar vlade koji će olakšati provođenje odredbi ove konvencije. U tom cilju je formirano Vijeće za osobe sa invaliditetom BiH kao stručno, savjetodavno, interresorno i koordinirajuće tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine za pitanje prava osoba sa invaliditetom ³. Trenutno se radi na izmjeni odluke

¹ „Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“, broj 11/09

² http://www.mhrr.gov.ba/ljudska_prava/default.aspx?id=6334&langTag=bs-BA

³ Odluka o formiranju Vijeća za osobe sa invaliditetom BiH - "Službeni glasnik" BiH br. 21/11 i 66/19

o formiranju ovog tijela kako bi se ovo tijelo proširilo i napravilo funkcionalnijim, a sve stručne i administrativne poslove za ovo tijelo obavlja Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH.

U radu Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, kao i u mandatu Vijeća za osobe sa invaliditetom BiH više puta je raspravljano upravo o Zakonu o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini članu 207. stav 27. koji je višestruko diskriminatoran i glasi:

Od plaćanja uvoznih dažbina oslobađa se:

...

“(27) putnički automobil, koji jednom u pet godina, u svrhu lične upotrebe, uvoze sljedeća invalidna lica: ratni vojni invalid s najmanje 70% tjelesnog oštećenja, kao i s utvrđenim stepenom invalidnosti od 50 % i više, ako je riječ o amputacijama i težim oštećenjima ekstremiteta koja uslovljavaju upotrebu vozila prilagođenih invalidnim licima, ostala invalidna lica s tjelesnim oštećenjem od najmanje 80%, posebno organa za kretanje (donji ekstremiteti, karlica, kičma) ili organa vida, te invalidno lice kojem je utvrđen teži oblik retardiranosti ili paralize.”

...

Takođe entitetske institucije socijalne i invalidske zaštite su dobijale žalbe od strane osoba sa invaliditetom i njihovih udruženja žaleći se na diskriminatornost ovih odredaba zakona i podzakonskog akta. Ukratko, osobe sa invaliditetom, udruženja osoba sa invaliditetom, te nadležne institucije svih nivoa vlasti u BiH koji se bave pitanjima osoba sa invaliditetom su upoznata sa diskriminatornošću ovih pravnih odredbi i ukazivale su na ovaj problem mnogo puta i na više adresa. Na iste probleme je takođe ukazivala i naša institucija i Vijeće za osobe sa invaliditetom BiH.

Sama terminologija u propisima je najmanje problematična, iako ni to nije zanemariv nedostatak. Najproblematičnija je zapravo sama kategorizacija ko se osloboda od plaćanja dadžbina, a što je diskriminirajuće. Tako ovi članovi različito kategorišu i daje povlastice po osnovu toga da li je osoba ratni vojni invalid ili “ostala invalidna lica”, s čime se takođe isključuju ili stavljaju u nepovoljni položaj druge osobe sa invaliditetom ili njihove porodice i staratelji, a koji realno imaju potrebu i trebaju ostvarivati ovu povlasticu ukoliko to žele. Napominjemo da je invaliditet teret ne samo za pojedinca, već za cijelu porodicu, pa tek onda za širu lokalnu i društvenu zajednicu.

Prateći podzakonski akt Odluka o uslovima i postupku ostvarivanja prava na oslobađanje od plaćanja uvoznih i izvoznih dadžbina, član 60. (Putnički automobil koji uvozi invalidno lice) takođe sadrži diskriminatorske odredbe. Postojale su takođe primjedbe na to da isti predviđa samo za uvoz uz povlasticu za pojedinca kojoj je osoba sa invaliditetom, bez da se daje mogućnost kupovine od strane roditelja ili staratelja, niti za udruženja za nabavku kombi ili sličnih vozila koji bi mogli biti korišteni za prevoz djece sa invaliditetom, članova udruženja ili sl. Takođe bilo je i primjedbi da je predviđenih 30,000.00 KM za oslobađanje od dadžiba mali iznos i da se za taj novac često ne može nabaviti vozilo koje, zavisno od potreba lica sa invaliditetom, treba dodatnu opremu koja je često skupa, pa i cijena vozila prelazi propisani iznos.

S tim u vezi je Vijeće za osobe sa invaliditetom podržalo inicijativu Saveza MeNeRaLi i obratilo se još prije pet godina Upravi za indirektno oporezivanje BiH, a čije se primjedbe na zakon i odluku iznose iz perspective osoba sa intelektualnim invaliditetom. Pored sporne terminologije, predstavnici ovog saveza ukazuju na specifičnosti intelektualnog invaliditeta, gdje su obično roditelji ili drugi srodnici staratelji, te da bi trebali imati mogućnost korištenja ove zakonske povlastice, obzirom da oni uglavnom pružaju stalnu brigu i njegu ovim osobama, pa time i prevoz ovih osoba. Nažalost, do traženih izmjena nije došlo.

Gore navedeni predmetni propisi su u nadležnosti Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Uprave za indirektno oporezivanje BiH i potrebno je da oni kao predlagači ovih propisa rade na amandmanima istih. Takođe napominjemo da tumačenje bilo koje zakonske odredbe daje nadležno zakonodavno tijelo, a u slučaju Zakonom o carinskoj politici u BiH to je Parlamentarna skupština BiH, a čiji ste vi poslanik.

U kontekstu svega navedenog predlažemo da zatražite od nadležnih institucija, Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Uprave za indirektno oporezivanje BiH, da pokrenu neophodne izmjene pomenutih propisa. Takođe predlažemo da se u proces izrade izmjena i dopuna ovih propisa aktivno uključe predstavnici Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, predstavnici saveza udruženja osoba sa invaliditetom sa teritorije BiH, nadležna ministarstva entiteta i Brčko distrikta BiH, a po potrebi i drugi, a kako bi se došlo do zakonskih rješenja koji će zaista na jednak način unaprijediti položaj osoba sa invaliditetom i njihovih porodica u Bosni i Hercegovini. Takođe predlažemo da u ovo aktivno bude uključena Zajednička komisija za ljudska prava Parlamentarna skupštine BiH, a i vi.

Napominjemo da su sve institucije u obavezi da prate društvene tokove i trendove, promjene i potrebe za izmjenama i dopunama propisa čiji su predlagači i koje provode i to bez obzira da li se radi o harmonizaciji sa nekim međunarodnim instrumentom ili sa drugim procesima evropskih integracija. Ovom prilikom vam predlažemo da u okviru svog polaničkog i izbornog mandata, a u saradnji sa Zajedničkom komisijom za ljudska prava Parlamentarne skupštine BiH posebno povedete računa o pitanjima zaštite ljudskih prava i antidiskriminacije u svim propisima koje donosi zakonodavno tijelo koje predstavljate.

